

Advies Erfgoed – 24 april 2026

Dommelen, Lage Heide Zuid

Deze locatie overlapt niet met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Er is dan ook geen sprake van strijdigheid met provinciaal belang in zake erfgoed.

Valkenswaard, Hoppenbrouwers

Dit plangebied overlapt met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Dit betreft het CHW-gebied 'Beekdal van de Dommel'. Belangrijke op de CHW benoemde waarden zijn hier restanten van hakhoutbossen, houtwallen, zandpaden, greppels, die vaak ook de strookvormige percelering haaks op de beek markeren.

Het plangebied betreft niet het dal van de Dommel zelf, maar een zijdal langs de Rijt, een gegraven zijloop van de Dommel. Het plangebied ligt ingeklemd tussen hard begrensde stedenbouwkundige uitbreidingen uit de jaren 1960 en omvat in het westelijke deel, naast de Rijt nog enkele (restanten) van houtwallen op oude kavelgrenzen. In het oostelijke deel van het plangebied zijn de benoemde CHW-waarden zo goed als niet meer aanwezig.

De stedenbouwkundige invulling blijft beperkt tot het oostelijke deel van het plangebied, waar zo goed als geen benoemde CHW-waarden meer aanwezig zijn. In het westelijke deel van het plangebied voorziet het plan in landschapsbouw gericht op behoud, herstel en versterking van de benoemde CHW-waarden, zoals ook uitgangspunt in Omgevingsverordening, artikel 5.44. Dit maakt dat het voorliggende plan geen blijvend onevenredige aantasting vormt van de benoemde CHW-waarden en deze waarden als uitgangspunt neemt. Het plan is derhalve niet strijdig met Omgevingsverordening, artikel 5.44.

Valkenswaard, Weegbree

Dit plangebied overlapt met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Dit betreft het CHW-gebied 'Akkercomplex Loonse Akkers'. Belangrijke op de CHW benoemde waarden zijn hier open akkers (waarbij ook het grondgebonden agrarische gebruik als waarde is benoemd), zandpaden en houtwallen.

Het plangebied betreft de zuidelijke punt van het CHW-Akkercomplex Loonse Akkers en grenst over de volle lengte aan het CHW-gebied 'Beekdal van de Dommel', waarmee een historisch-landschappelijke samenhang bestaat. Het plangebied wordt aan de zuidzijde hard begrensd door stedenbouwkundige uitbreidingen uit de jaren 1960. De benoemde CHW-waarden als open akkers, zandpaden en houtwallen zijn in het plangebied nog nadrukkelijk aanwezig.

De stedenbouwkundige invulling voorziet in bebouwing van vrijwel het hele plangebied. Dit verdraagt zich niet met de benoemde CHW-waarden. Van open akkers is na een stedenbouwkundige invulling geen sprake meer, waardoor de essentie van de benoemde CHW-waarden blijvend en onevenredig wordt aangetast. Dit geldt met name voor de beoogde stedenbouwkundige invulling ten noorden van het Molenpad (noordwestelijke deel plangebied). Dit maakt dat dit deel van het voorliggende plan een blijvend onevenredige aantasting vormt van de benoemde CHW-waarden. Dit deel van het plan is derhalve strijdig met Omgevingsverordening, artikel 5.44.

Niet strijdig is de beoogde invulling voor de ongeveer 2 hectare grote ruimte tussen Weegbree en Molenpad (zuidwesthoek plangebied), met beperkte stedenbouwkundige invulling in combinatie met landschapsbouw gericht op behoud, herstel en versterking van de benoemde CHW-waarden, zoals ook uitgangspunt in Omgevingsverordening, artikel 5.44.

Niet strijdig is ook een beperkte stedenbouwkundige invulling van een strook langs de Nieuwe Waalreseweg (oostzijde plangebied), mits afgestemd op de omgeving van het bouwkundige Rijksmonument Nieuwe Waalreseweg 189.